

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส21101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง ปัญหาทรัพยากรดินในทวีปเอเชีย
ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

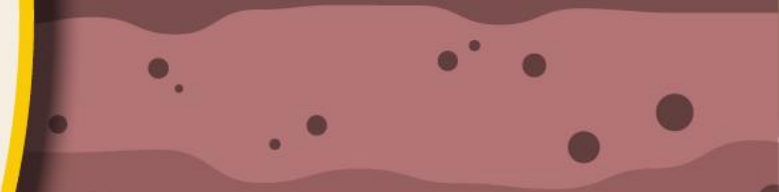
ครูผู้สอน

ครูอลงกรณ์

เดชะ

ครูสุธิมา

โรจนวิศิษฐ์

**ปัญหาทรัพยากรดินในทวีปเอเชีย
ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย**

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านความรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้
2. นักเรียนสามารถระบุปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านทักษะกระบวนการ

1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุในการเกิดปัญหา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้
2. นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางในการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านคุณลักษณะ

✓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านคุณลักษณะ

✓ คุณลักษณะเฉพาะ

เห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมผ่านการทำกิจกรรมกลุ่ม

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ช่วงทบทวนความรู้
เรื่อง ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

เมื่อชั่วโมงที่แล้ว.....

ได้เรียนรู้ปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
ในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ใดบ้าง

ปัญหาทรัพยากรดิน

ปัญหาทรัพยากรป่าไม้
และสัตว์ป่า

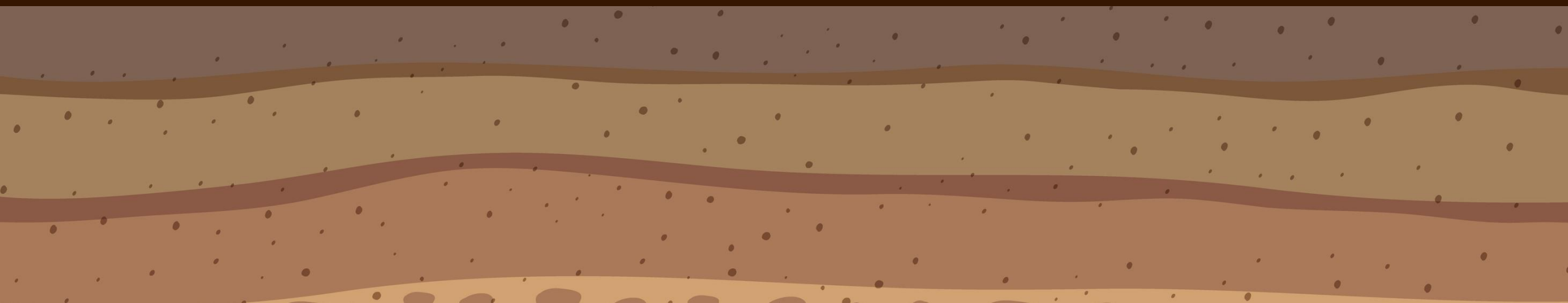
ปัญหาทรัพยากรน้ำ

ปัญหาทรัพยากรแร่
และแร่พลังงาน

ปัญหามลพิษ

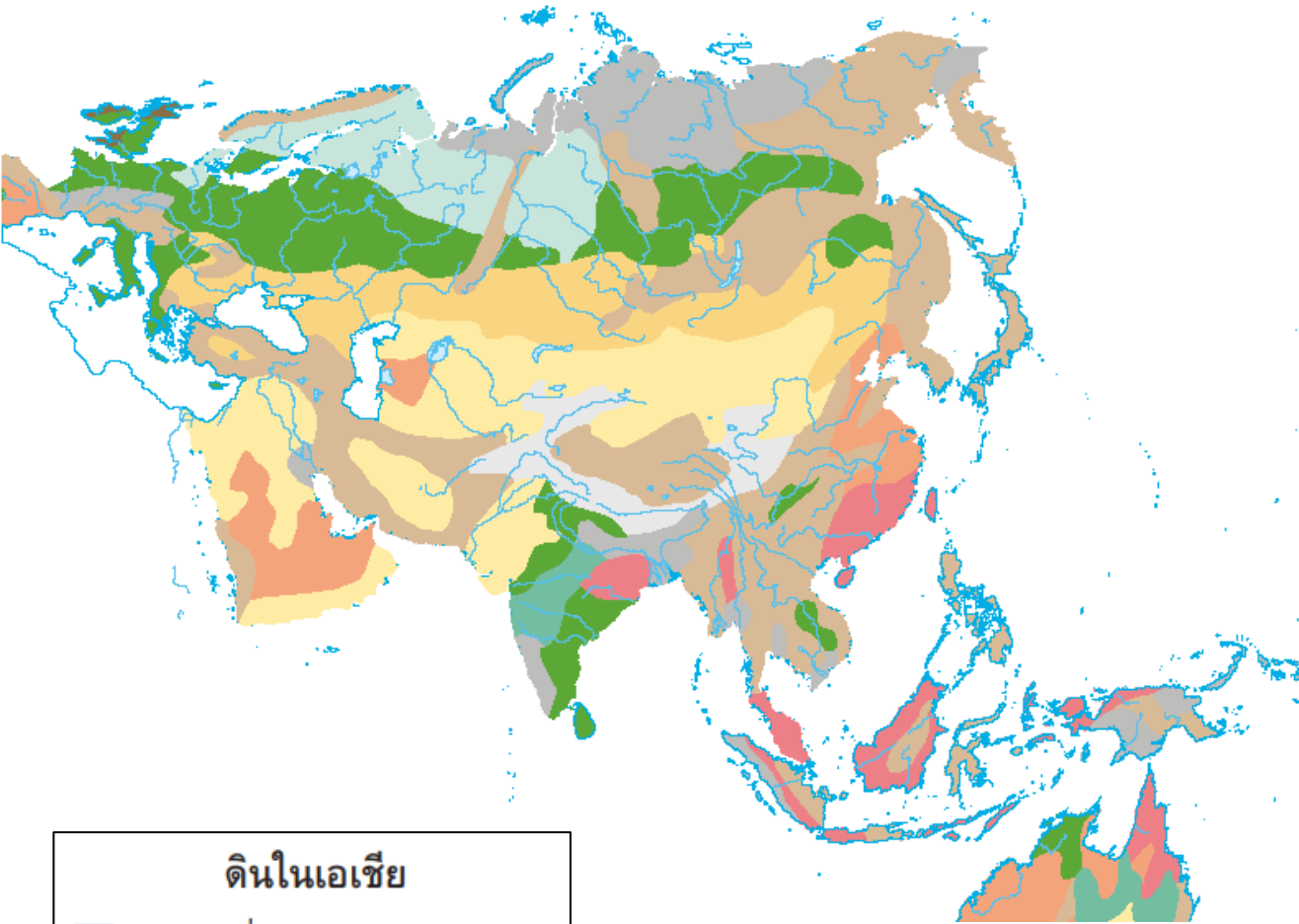

ปัญหาทรัพยากรดิน ในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

ทรัพยากรดินในทวีปเอเชีย

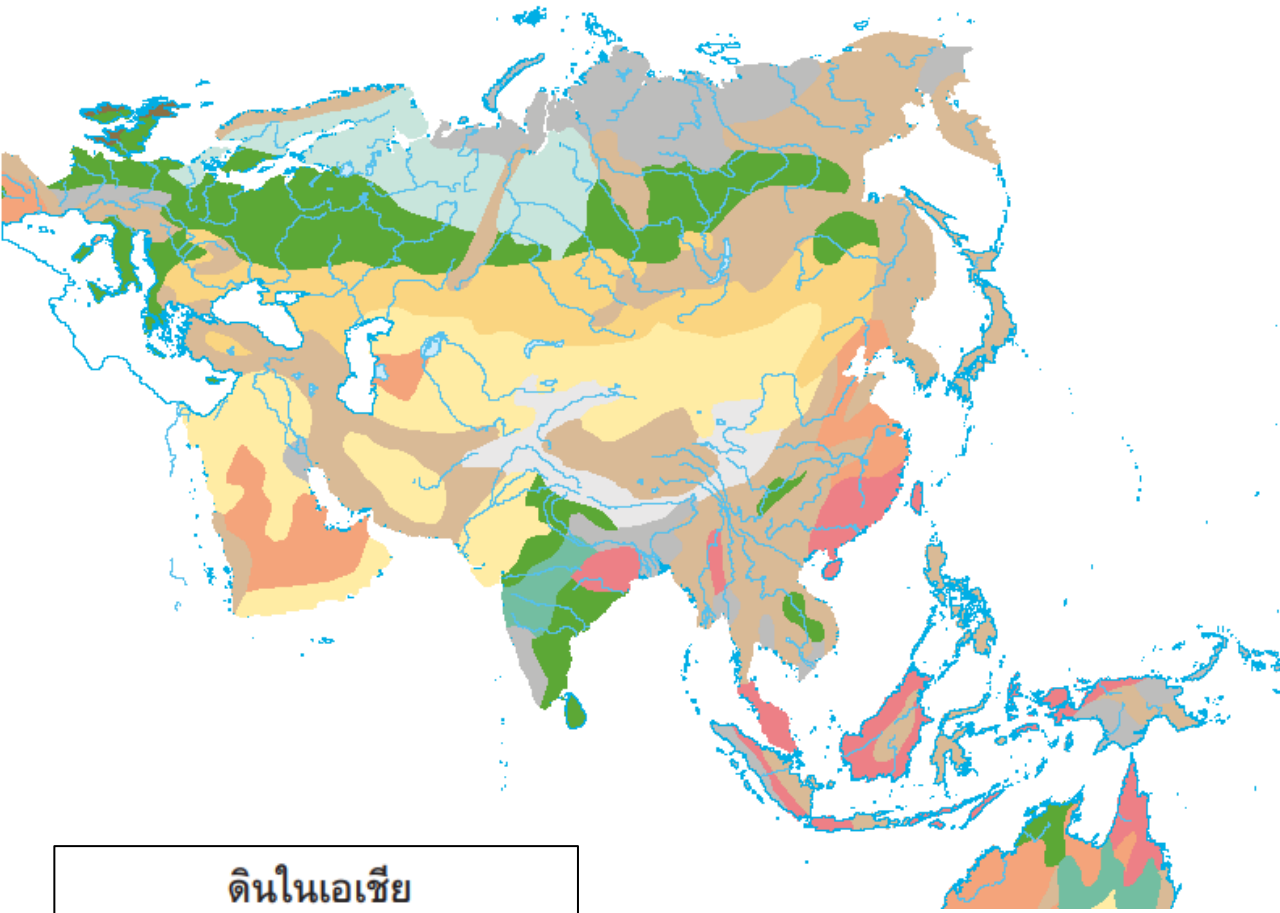

ดินในเอเชีย

- ดินเขตกึ่งอาร์กติกและทุนดรา
- ดินเขตอบอุ่น
- ดินเขตทะเลทราย
- ดินเขตร้อนชื้นและอบอุ่นชื้น
- ดินเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ
- ดินเขตภูเขาไฟ
- ดินเขตที่สูง

1. ดินเขตกึ่งอาร์กติกและทุนดรา

- เขตนี้มีอุณหภูมิต่ำตลอดปี
- การสลายตัวของหินและอินทรีย์วัตถุเป็นไปอย่างช้ามาก
- ดินชั้นบนมีสารอาหารของพืชต่ำ
- ไม่สามารถนำดินมาใช้ประโยชน์ได้
- พบบริเวณตอนเหนือของคาซัคสถานและมองโกเลีย

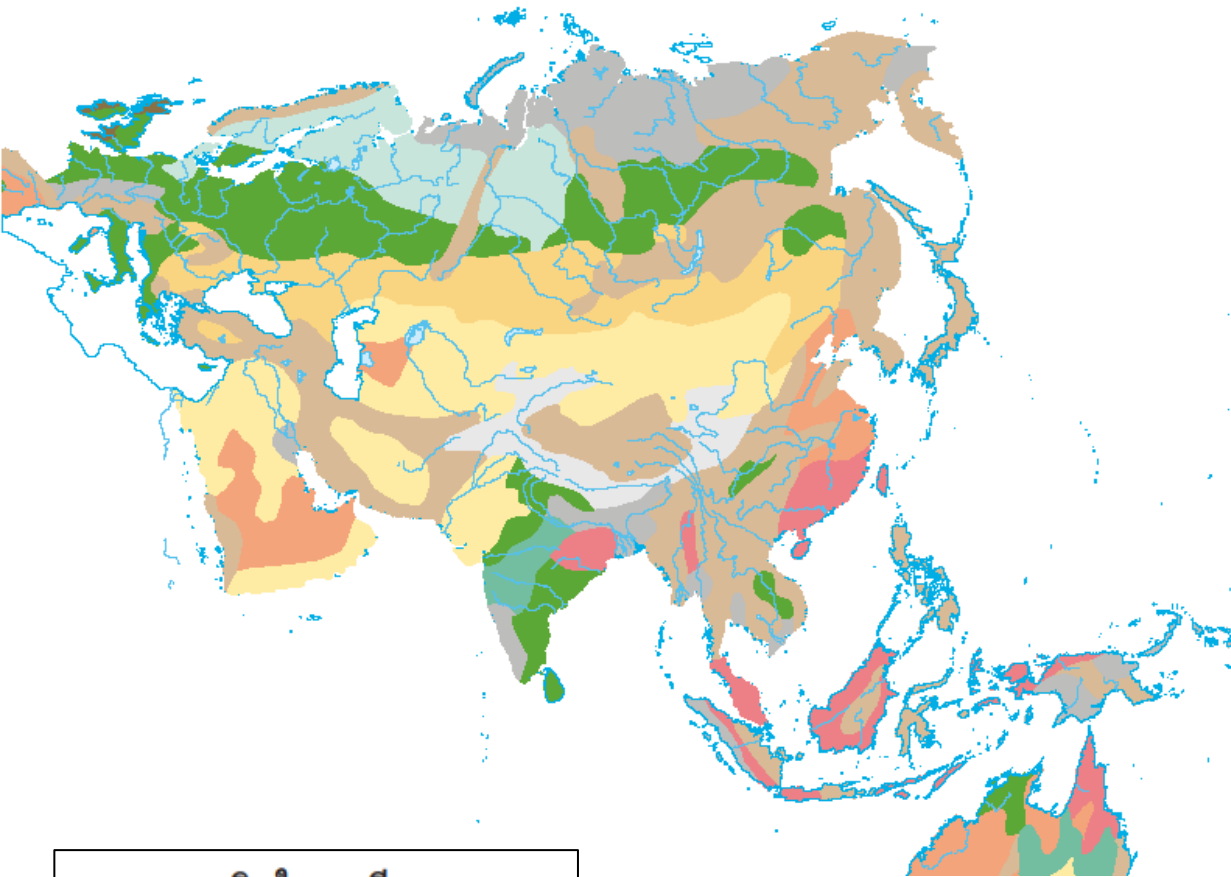

ดินในเอเชีย	
	ดินเขตกึ่งอาร์กติกและทุนดรา
	ดินเขตออบฮู่น
	ดินเขตทะเลทราย
	ดินเขตร้อนชื้นและออบฮู่นชื้น
	ดินเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ
	ดินเขตภูเขาไฟ
	ดินเขตที่สูง

2. ดินเขตออบฮู่น

- เขตนี้มีปริมาณฝนปานกลาง
 - ดินมีสีน้ำตาลแก่จนถึงสีดำ
 - เป็นดินร่วนที่มีความอุดมสมบูรณ์มาก
 - เหมาะสำหรับการเพาะปลูกต่าง ๆ
- เช่น ข้าวสาลี ข้าวโพด ถั่วเหลือง
- พบบริเวณตะวันออกเฉียงเหนือของจีน

ที่มาภาพ : หนังสือเรียนรายวิชาสังคมศึกษาฯ ม.1 บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท.

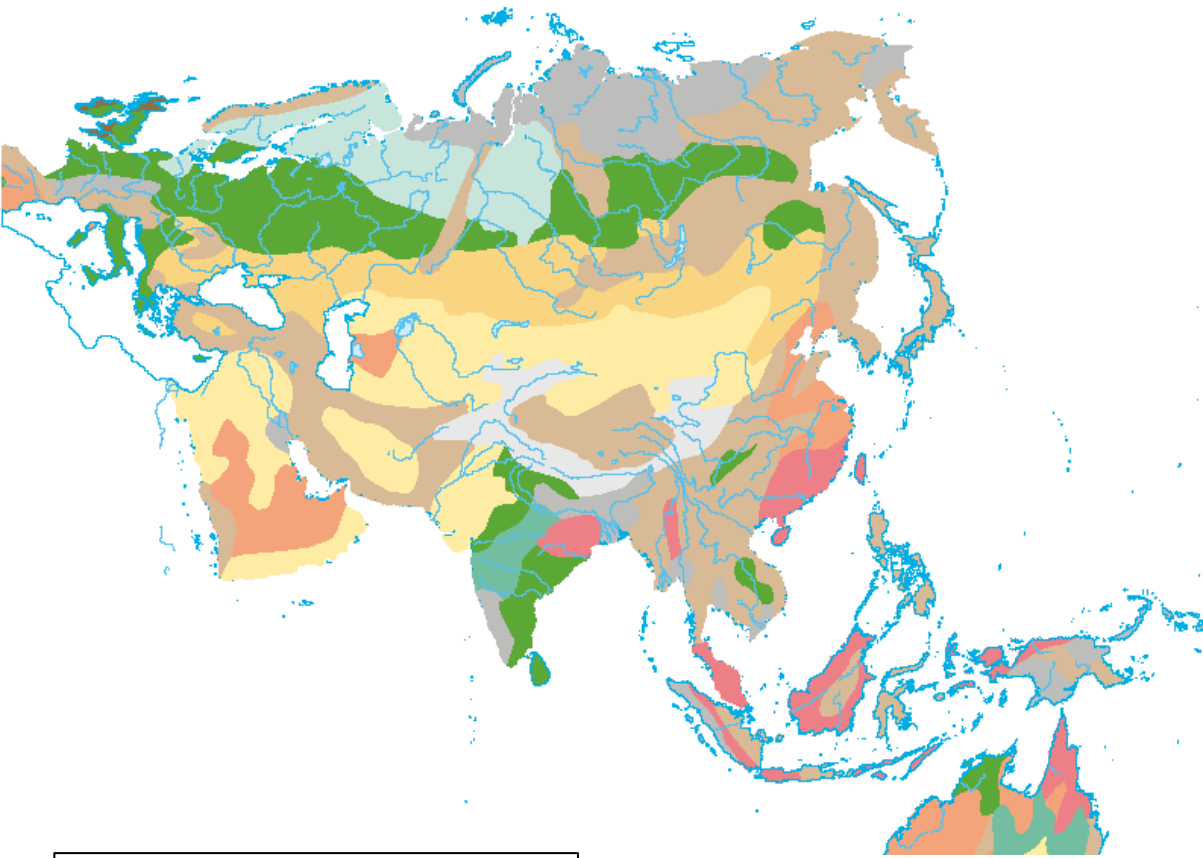

ดินในเอเชีย

- ดินเขตกึ่งอาร์กติกและทุนดรา
- ดินเขตออบฮู่น
- ดินเขตทะเลทราย
- ดินเขตร้อนชื้นและออบฮู่นชื้น
- ดินเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ
- ดินเขตภูเขาไฟ
- ดินเขตที่สูง

3. ดินเขตทะเลทราย

- ดินขาดอินทรีย์วัตถุ อุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ไม่เหมาะในการเพาะปลูก
- พบบริเวณตอนกลางของทวีปเอเชีย และแถบตะวันออกกลาง
- ปัจจุบันมีการนำระบบชลประทาน เข้ามาช่วยในการเพาะปลูก เช่น ประเทศอิสราเอล มีการปลูกฝ้าย องุ่น มะกอก

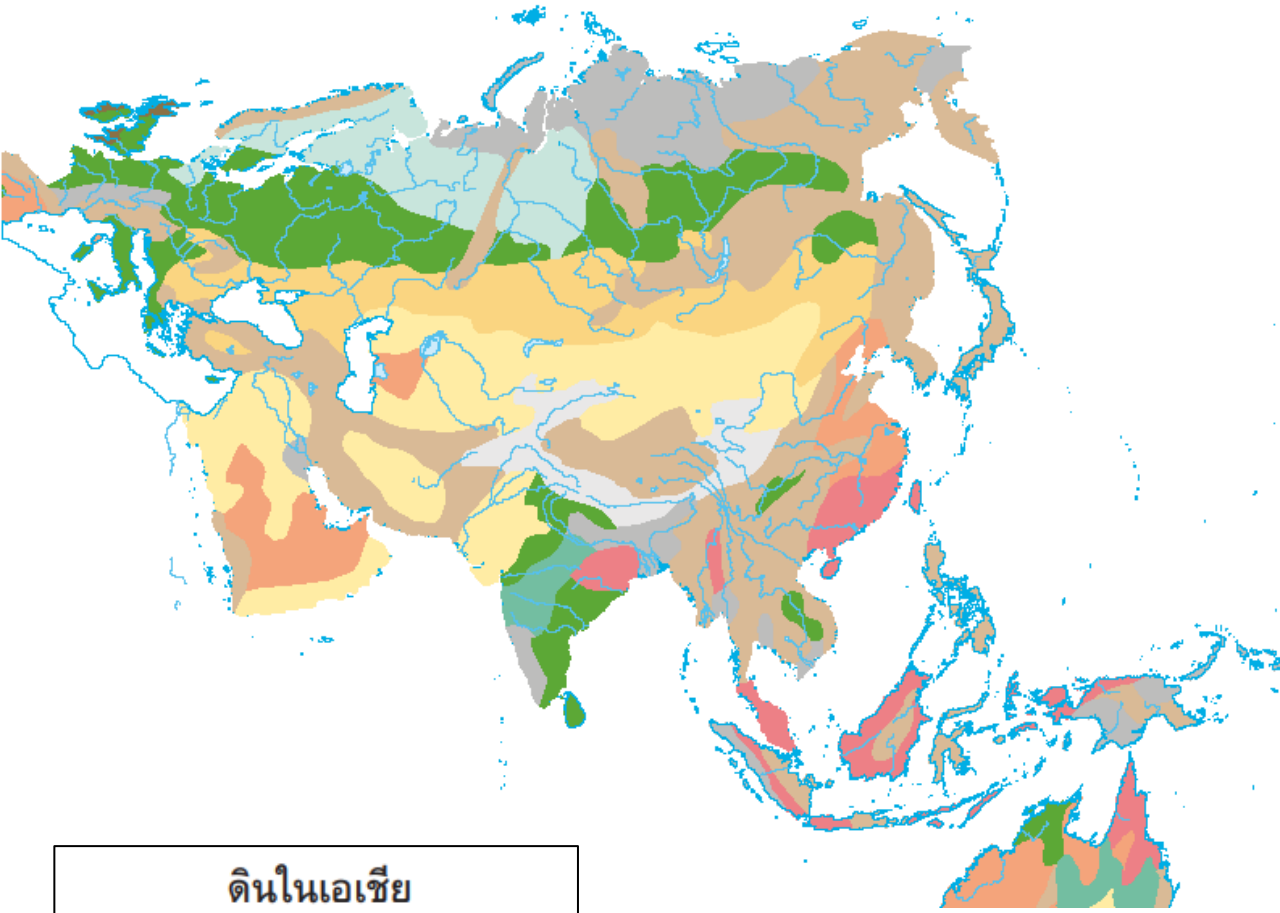

4. ดินเขตร้อนชื้นและตอพอูนชื้น

- เขตนี้มีฝนตกปานกลาง-ตกชุก ทำให้สารอาหารของพืชซึมลงสู่ดินชั้นล่าง
- การผุสลายของอินทรีย์วัตถุเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ดินอุดมสมบูรณ์น้อย แต่ก็สามารถเพาะปลูกได้ เช่น กาแฟ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ผลไม้ต่าง ๆ
- พบบริเวณภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศอินเดียและพื้นที่ริมฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

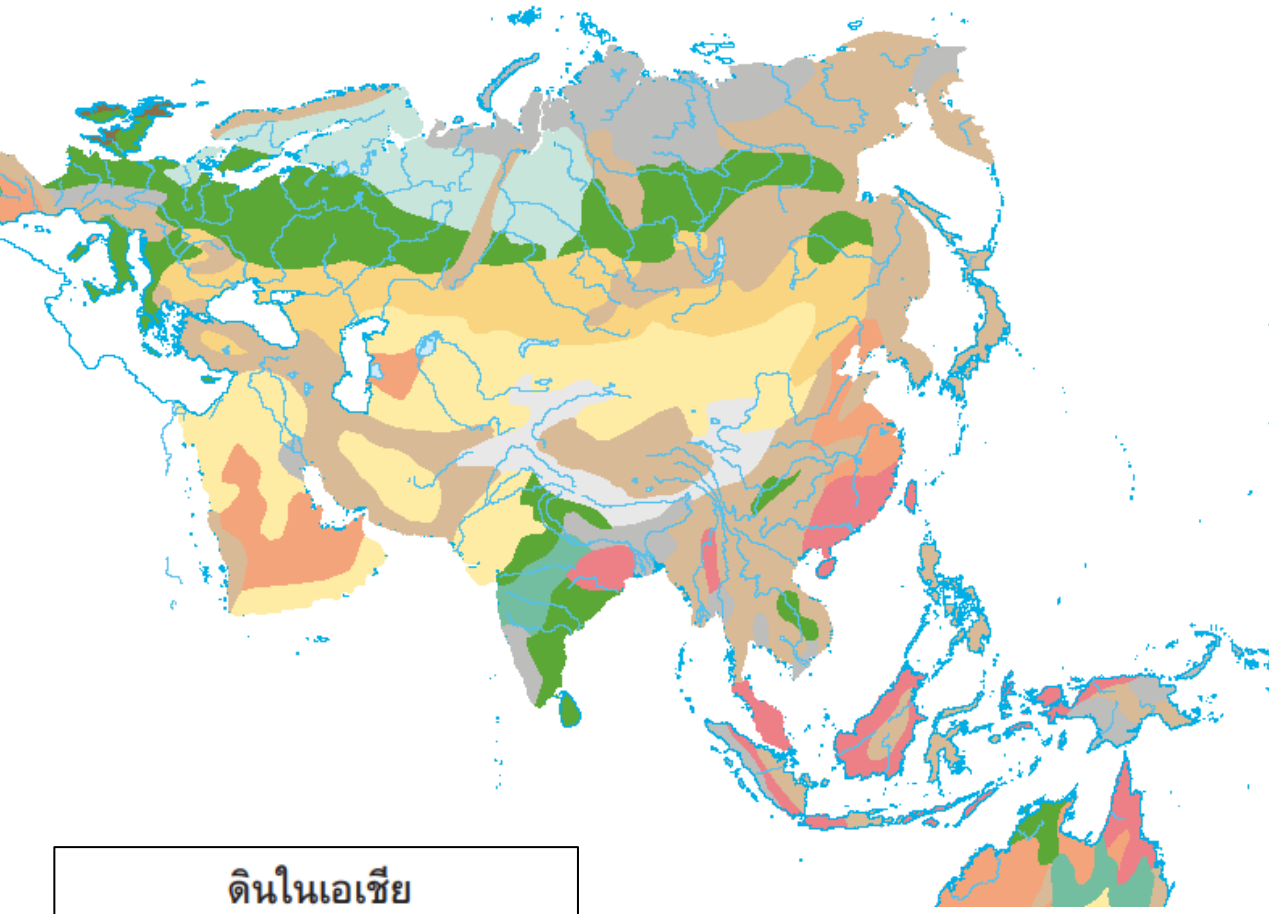
5. ดินเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ

- มีสารอาหารของพืชอุดมสมบูรณ์มาก
- เหมาะแก่การเพาะปลูก โดยเฉพาะปลูกข้าว รวมทั้งพืชชนิดอื่น ๆ เช่น มันสำปะหลัง ปอ ข้าวโพด อ้อย ถั่วต่าง ๆ
- บริเวณที่พบ เช่น ที่ราบลุ่มแม่น้ำฉางเจียงในประเทศจีน ที่ราบลุ่มแม่น้ำคงคา ประเทศอินเดีย

ดินในเอเชีย

- ดินเขตกึ่งอาร์กติกและทุนดรา
- ดินเขตอบอุ่น
- ดินเขตทะเลทราย
- ดินเขตร้อนชื้นและอบอุ่นชื้น
- ดินเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ
- ดินเขตภูเขาไฟ
- ดินเขตที่สูง

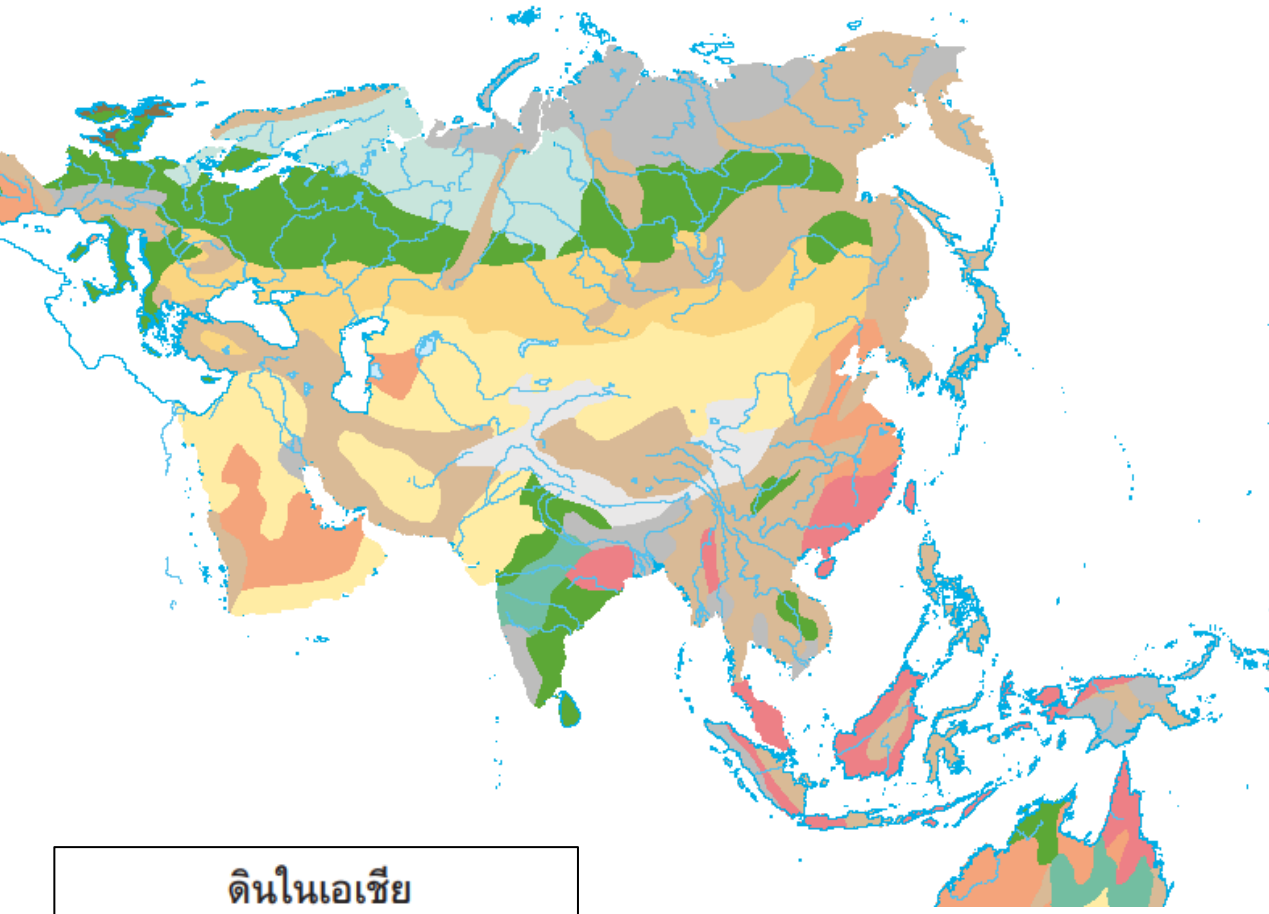

ดินในเอเชีย

- ดินเขตกึ่งอาร์กติกและทุนดรา
- ดินเขตอบอุ่น
- ดินเขตทะเลทราย
- ดินเขตร้อนชื้นและอบอุ่นชื้น
- ดินเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ
- ดินเขตภูเขาไฟ
- ดินเขตที่สูง

6. ดินเขตภูเขาไฟ

- ดินมีแร่ธาตุมาก
- จึงมีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การเพาะปลูก เช่น ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพด ถั่วเหลือง
- พบได้บริเวณหมู่เกาะภูเขาไฟต่าง ๆ เช่น หมู่เกาะญี่ปุ่น หมู่เกาะอินโดนีเซีย หมู่เกาะฟิลิปปินส์

7. ดินเขตที่สูง

- ดินชั้นบนบางมาก และมีความอุดมสมบูรณ์น้อย มีประโยชน์ในการเพาะปลูกน้อย ซึ่งการเพาะปลูกอาจทำให้เกิดการพังทลายของดินได้ง่าย
- พบบริเวณตอนกลางของทวีปเอเชีย

ดินในเอเชีย

- ดินเขตกึ่งอาร์กติกและทุนดรา
- ดินเขตอบอุ่น
- ดินเขตทะเลทราย
- ดินเขตร้อนชื้นและอบอุ่นชื้น
- ดินเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ
- ดินเขตภูเขาไฟ
- ดินเขตที่สูง

ทรัพยากรดินในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

ทรัพยากรที่ดิน

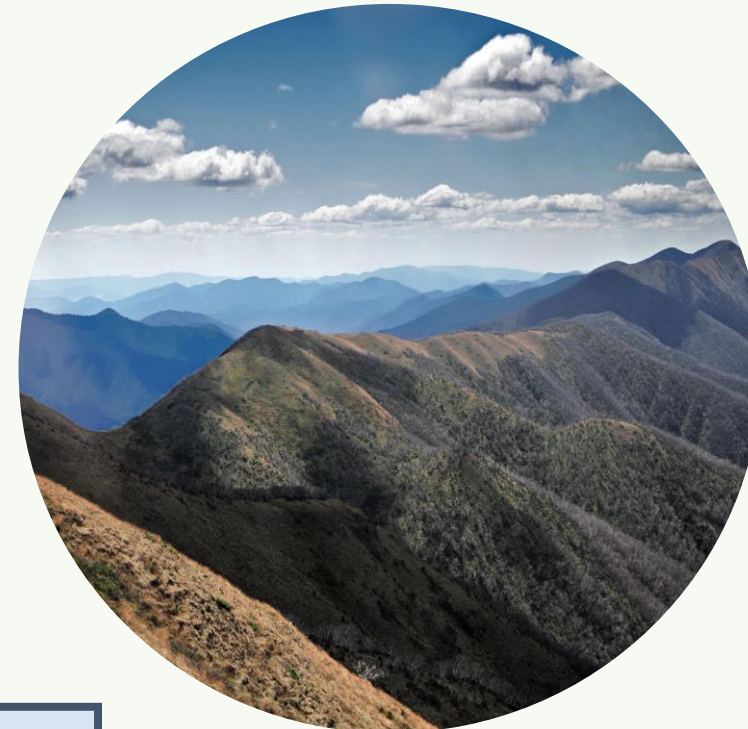
ออสเตรเลีย

มีทะเลทรายกระจายหลายพื้นที่

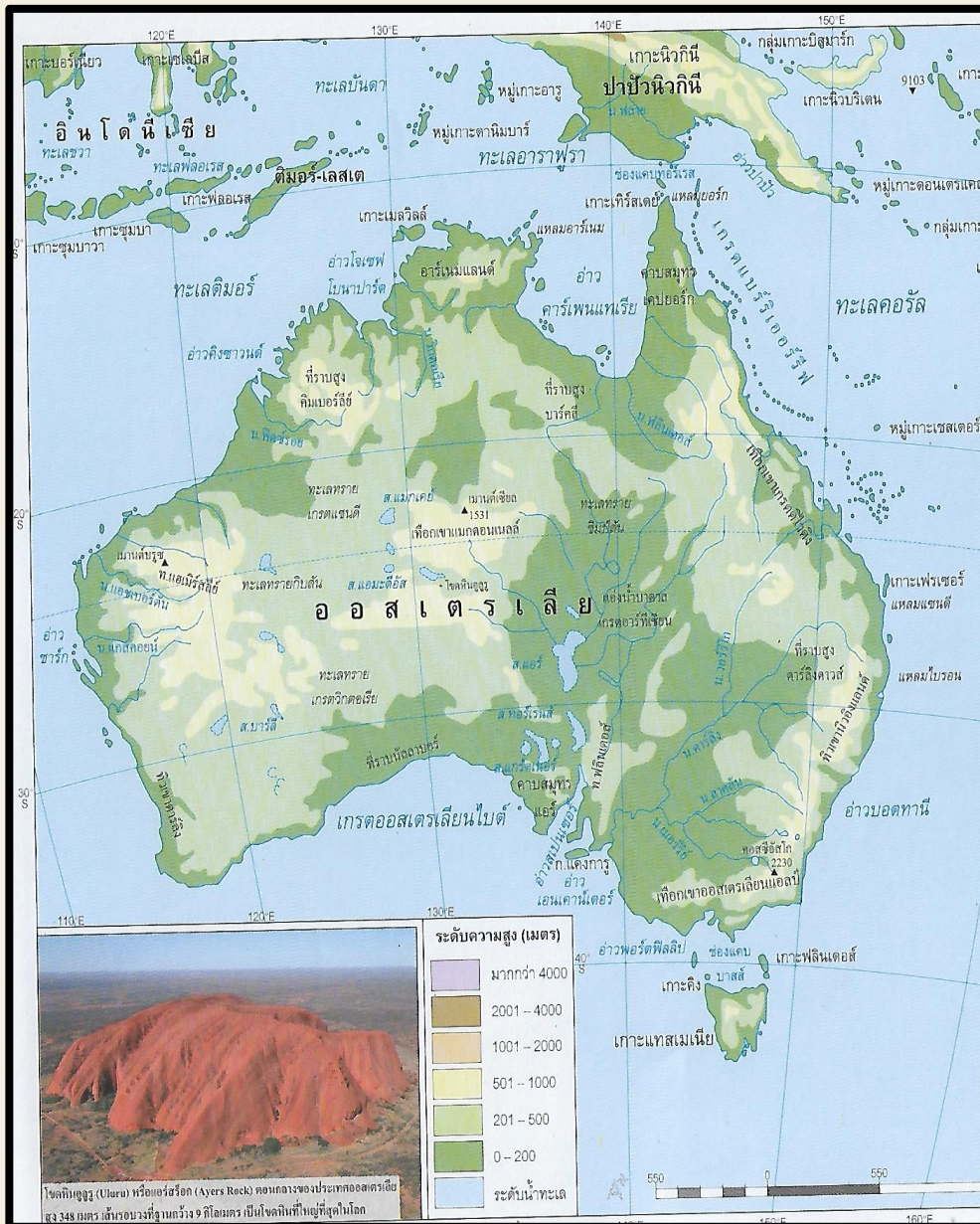
พืชไม่ชอบ เพราะดินทรายไม่อุ้มน้ำ

ดินอุดมสมบูรณ์

บริเวณ “เทือกเขาเกรตดิไวดิง”

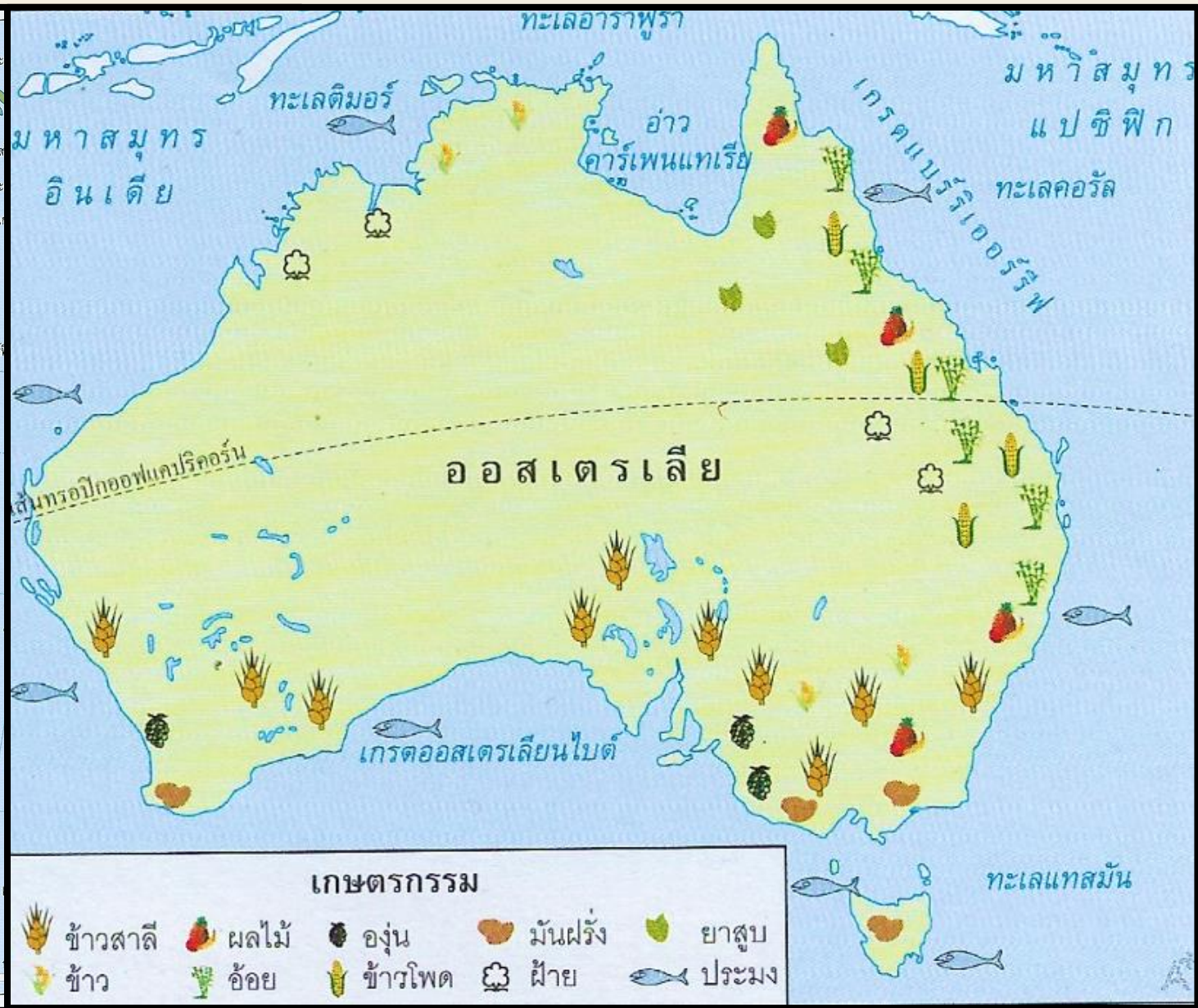
ภาพเทือกเขาเกรตดิไวดิง โดย Fir0002 จาก wikipedia

ภาพแผนที่แสดงภูมิประเทศของทวีปออสเตรเลีย หน้า 65

เอกรินทร์ สิมหาศาล. (ม.ป.ป.). WORLD ATLAS NEW VERSION. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.

ภาพ แผนที่แสดงประชากร ทรัพยากร และการคมนาคม (เกษตรกรรม) หน้า 67

เอกรินทร์ สิมหาศาล. (ม.ป.ป.). WORLD ATLAS NEW VERSION. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.

ทรัพยากรที่ดิน

นิวซีแลนด์

ดินอุดมสมบูรณ์

เกิดจากการทับถมจากดินภูเขาไฟ

บริเวณที่ราบ

มีการสะสมของตะกอนแม่น้ำ

ภาพวิวนิวซีแลนด์ โดย holgerheinze0 จาก pixabay

ทรัพยากรที่ดิน

หมู่เกาะอื่น ๆ

ดินอุดมสมบูรณ์

บริเวณริมทวีป

ปัญหาทรัพยากรดิน

ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียต่างมีปัญหา
ทรัพยากรดิน บางพื้นที่ทรัพยากรดินมีจำกัด
และในหลายพื้นที่ดินมีคุณภาพไม่เหมาะสม
ในการใช้ประโยชน์ ใช้ที่ดินไม่เหมาะสมและไม่ยั่งยืน
ทำให้ดินสูญเสียความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลาย
ทางชีวภาพ

<https://imagedu.com/view/13480/>

<https://institute.global/advisory/how-israel-transformed-its-agriculture-sector-five-insights-africa>

กิจกรรม

เรียนรู้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(นำเสนอ...กลุ่มปัญหาทรัพยากรดิน)

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม
ได้รับหัวข้อปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย
ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ดังต่อไปนี้

- 1) ปัญหาทรัพยากรดิน
- 2) ปัญหาทรัพยากรน้ำ
- 3) ปัญหาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า
- 4) ปัญหาทรัพยากรแร่และแร่พลังงาน
- 5) ปัญหามลพิษ

2. ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาทรัพยากร

จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ หนังสือเรียนหรืออินเทอร์เน็ต ดังประเด็นต่อไปนี้

1) ลักษณะของสภาพปัญหา.....เป็นอย่างไร

2) ปัญหา.....มีผลกระทบต่อมนุษย์อย่างไร

3) สภาพปัญหา.....มีความคล้ายคลึงกับปัญหาในชุมชนหรือพื้นที่ใกล้เคียงของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

4) แนวทางในการแก้ปัญหา.....

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มให้ตอบในรูปแบบของแผนผังความคิด

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมตัวในการนำเสนอชิ้นงานกลุ่มแผนผังความคิดในชั่วโมงถัดไป โดยเรียงลำดับกลุ่มดังนี้ (ชั่วโมงละ 1 กลุ่ม)

- 1) ปัญหาทรัพยากรดิน
- 2) ปัญหาทรัพยากรน้ำ
- 3) ปัญหาทรัพยากรป่าไม้
- 4) ปัญหาทรัพยากรแร่และแร่พลังงาน
- 5) ปัญหามลพิษ

ช่วงสรุปความรู้ท้ายบทเรียน

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ปัญหาทรัพยากรน้ำในทวีปเอเชีย
ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1